

UNIVERZITET U TUZLI

Filozofski fakultet

Odsjek: Turski jezik i književnost

Oblast: Savremeni turski jezik

STUDIJSKI PROGRAM

II ciklusa studija

LINGVISTIKA TURSKOG JEZIKA

sa primjenom **od akademske 2012/13. godine**

Tihomila Markovića 1, 75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

+387 306 330/331, www.untz.ba, www.ff.untz.ba

Obavezni sadržaj studijskog programa koji se realizuje **od akademske 2012/13. godine** (po redoslijedu kako slijedi):

Opći dio

1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija II ciklusa

Kandidat nakon završetka studija II ciklusa Lingvistika turskog jezika stiče zvanje *magistar turskog jezika i književnosti*, usmjerenje *lingvistika turskog jezika*.

2. Uslovi za upis na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij I ciklusa je studij turskog jezika i književnosti. Način rangiranja prijavljenih kandidata za studij II ciklusa vrši se na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom I ciklusu studija.

3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Lingvistika turskog jezika**

Ciljevi ovoga ciklusa studija su:

- 1) osposobljavanje za naučno-istraživački rad;
- 2) specijalizacija znanja iz savremenog turskog jezika, odnosno lingvistike turskog jezika, kao i opće lingvistike
- 3) obučenost za korištenje inovacija, odnosno savremenih tehnologija u nastavnom i naučnom radu.

4. Trajanje II ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Trajanje u godinama:	jedna (1)
Sedmica godišnje:	trideset (30)
Ukupno ECTS:	60 ECTS

Studijski program II ciklusa *Lingvistika turskog jezika* traje jednu akademsku godinu. Nastava se izvodi tokom dva semestra (zimski i ljetni) u toku jedne akademske godine, a svaki semestar traje 15 sedmice. U toku akademske godine student sluša 5 predmeta koji ukupno

nose 38 ECTS, dok izrada završnog magistarskog rada iznosi 22 ECTS. Tako student stiće ukupno 60 ECTS kredita da bi stekao akademsko zvanje magistra.

Predmeti na studijskom programu su podijeljeni na obavezne i izborne i nose odgovarajući broj kredita što je utvrđeno nastavnim planom i programom. Nastava je preraspoređena tako da se 4 obavezna predmeta izvode u zimskom semestru kroz 16 sati nastave sedmično (240 sati kontakt nastave u semestru), a u ljetnom semestru se prvo sluša 1 izborni predmet kroz 4 sata nastave sedmično (60 sati nastave ukupno u prvom dijelu II semestra). Završni magistarski rad boduje se u vrijednosti od 22 ECTS. Ukupan broj kredita koji student treba ostvariti na kraju master studija Lingvistika turskog jezika je 60 ECTS po godini odnosno 30 ECTS po semestru.

5. Kompetencije i vještine koje se stiće kvalifikacijom (diplomom)

- Studenti će ovladati turskim jezikom tako da dostignu nivo C1 prema nomenklaturi Zajedničkog evropskog okvira za učenje stranih jezika
- Studenti će biti upoznati sa lingvistički pravcima i teorijama koje su značajne za proučavanje turskog jezika i biti osposobljeni da ova znanja praktično primjenjuju u svojim naučno-istraživačkim radovima i u različitim profesionalnim okruženjima kao što je podučavanje jezika.
- Studenti će razumjeti strukturu turskog jezika na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom i semantičkom nivou i biti upoznati sa raznim teorijskim pristupima ovim nivoima jezične analize.
- Studenti će razumjeti i znati prepoznavati društvene uzroke koji dovode do promjene u fonološkoj, gramatičkoj i semantičkoj strukturi turskog jezika
- Na osnovu poznavanja jezične strukture turskog i bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika, studenti će biti sposobni analizirati razlike koje su od posebnog značaja za učenje turskog jezika i prevođenje i o takvim razlikama pisati naučne radove koji će biti primjenjivi u praksi.
- Studenti će moći čitati, analizirati i kritički evaluirati lingvistička istraživanja i pokazati visok stupanj kritičkog mišljenja i rješavanja problema.
- Studenti će moći provoditi izvorna istraživanja, analizirati podatke i izvoditi zaključke.
- Studenti će biti pripremljeni za nastavak školovanja na doktorskom studiju.

6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Student može preći na studijski program II ciklusa *Lingvistika turskog jezika* sa bilo kojeg drugog istog ili srodnog studijskog programa II ciklusa ukoliko ispunjava uslove za upis ovog studijskog programa, odnosno da ima završen dodiplomski studij/studij I ciklusa turskog jezika i književnosti u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odluku o srodnosti studijskog programa donosi Vijeće studijskog programa. Pri tome se priznaju ostvareni ECTS bodovi na prethodnom studijskom programu. Vijeće studijskog programa određuje broj ostvarenih ECTS bodova za svaki kolegij pojedinačno.

7. Lista nastavnih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS bodova

LINGVISTIKA TURSKOG JEZIKA (60 ECTS)

PREDMET	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
OSMANSKI TURSKI JEZIK	2	2	0	8				
GRAMATIKA SAVREMENOG TURSKOG JEZIKA	2	2	0	8				
SAVREMENE LINGVISTICKE TEORIJE	2	2	0	8				
METODOLOGIJA I TEHNIKA NAUČNOG RADA	2	2	0	6				
HISTORIJA TURSKOG JEZIKA					2	2	0	8
MAGISTARSKI RAD					2	2	0	22
UKUPNO OBAVEZNIH PREDMETA	8	8	0	30	6	4	0	30

8. Uslovi upisa u sljedeći semestar, te način završetka studija

Način studiranja organiziran je po principima kolokviranja semestara i polaganja ispita na semestralnoj osnovi. Da bi prešli iz zimskog u ljetni semestar u toku akademske godine, studenti moraju kolokvirati (ispuniti predispitne obaveze i osigurati potpis da je nastava odslušana) sva četiri predmeta iz prethodnog semestra, odnosno ostvariti 30 ECTS. Uspješno odbranjen završni rad vrednuje se sa 22 ECTS.

Studij II ciklusa završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom završnog rada u skladu sa studijskim programom, te u skladu sa Pravilima studiranja na II ciklusu studija. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa. Završni rad se može predati na ocjenu i dalji postupak ukoliko je kandidat

ostvario sve ECTS bodove predviđene za nastavne predmete i ukoliko je izvršio sve finansijske i druge obaveze utvrđene studijskim programom. Uz podnošenje rada na ocjenu kandidat prilaže i saglasnost mentora da se rad stavi u postupak ocjene. Proces ocjene i javne odbrane završnog rada utvrđen je bliže Pravilima studiranja na II ciklusu studija.

9. Način izvođenja studija

Kombinacija redovnog studija i učenja na daljinu.

10. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

Kratki opisi predmeta unutar studijskog programa II ciklusa

Master studij: Lingvistika turskog jezika

1. OSMANSKI TURSKI JEZIK (obavezni predmet, IX semestar, fond 2+2+0, 8 ECTS)

Cilj kolegija je osposobiti studente za prevodjenje osmanskih tekstova nastalih krajem XIX i početkom XX stoljeća, tj. u periodu tzv. novog osmanskog jezika kao i književnih i stručnih tekstova koji datiraju iz ranijih perioda Osmanske države s posebnim osvrtom na sadržaje koji se izučavaju u kontekstu islamske paleografije i osmanske diplomatike. Proširivanje stečenog znanja na osnovu gramatičke i jezičke analize originalnih osmanskih tekstova, tj. odlomaka književnih i historiografskih djela što će nadalje studentima omogućiti književnu analizu djela koja spadaju u baštinu klasične i postklasične osmanske književnosti.

Literatura:

1. Ergin, Muharrem: Osmanlıca Dersleri, İstanbul 1982.
2. Eski Türk Edebiyatında Nesir, İstanbul 1964.
3. Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I
4. Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu II
5. Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat
6. Jehlitschka, Türkische konversation grammatik, Heidelberg 1911.
7. Čolić, Ljiljana, Osmanska diplomatika sa paleografijom, Beograd, 2005.
8. Muftić, Teufik, *Arapsko pismo*, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 1982.
9. Talat Tekin, Mehmet Ölmez, Türk Dillerine Giriş

10. A. Bican Ercilas, Türk Dili Tarihi, Akçağ Yayınları

2. GRAMATIKA SAVREMENOG TURSKOG JEZIKA

(obavezni predmet, IX semestar, fond 2+2+0, 8 ECTS)

Cilj je kolegija usavršavanje znanja studenata za usmeno i pismeno korištenje turskog jezika, koje bi trebalo odlikovati gramatička preciznost, tečnost i bogatstvo vokabulara u raznim situacijama i kontekstima. Usavršavanje znanja turskog jezika se odvija razvijanjem jezičnih vještina čitanja, pisanja, slušanja i govorenja. Studenti čitaju i razmatraju brojne i raznovrsne autentične tekstove, uključujući odlomke iz knjiga, dnevnih novina i časopisa, slušaju intervjue s nativnim govornicima turskog jezika kako bi proširili vokabular te usavršili problematične gramatičke strukture. Uključivanjem širokog raspona jezičnih vještina studenti pismeno i usmeno obrađuju zadane teme. Naglasak će se staviti na komunikacijsku kompetenciju, a posebno na obradu akademskih tekstova s razvijanjem kritičkog mišljenja. Također, posebna pažnja će se pokloniti pismenom izražavanju na turskom jeziku, posebno akademskom pisanju.

Literatura:

1. Atabay, Neşe, Kutlu, Dr. İbrahim, Özel Sevgi, Sözcük Türleri, Ankara 1983.
2. Atabay, N., Özel, S., Çam, A.: Türkiye Türkçesi'nin Sözdizimi, Ankara 1981.
3. Aydın, Özgür: Yabancı Dil Olarak Türkçe Dilbilgisi Öğretimi. Üretken Dönüşümlü Dilbilgisi Kuramını Kısa Bir Tanıtım, Ankara 1996.
4. Banguoğlu, Tahsin: Türkçenin Grameri, İstanbul 1974.
5. Čaušević, Ekrem: Gramatika suvremenoga turskog jezika, Zagreb 1996.
6. Dizdaroğlu, Hikmet: Tümcebilgisi, Ankara 1996.
7. Ergin, Muharrem: Türk Dil Bilgisi, İstanbul 1977.
8. Hatiboğlu, Vecihe: Türkçe'nin Sözdizimi, Ankara 1976.
9. Hengirmen, Mehmet: Türkçe Dilbilgisi, Ankara 1995.
10. İmla Kılavuzu, TDK Yayınları, Ankara 1996.
11. Karaman, Prof. Dr. Leyla: Türkçe'de Söz Dizimi. Cümle Tahlilleri, Ankara 1999.
12. Korkmaz, Prof. Dr. Zeynep, Türk Dili Üzerine Araştırmalar, I-II, Ankara 1995.
13. Lewis, G.L.: Turkish Grammar, Oxford 1997.
14. Filan, Kerima: Antologija turske priče, Sarajevo, 2005.

3. SAVREMENE LINGVISTIČKE TEORIJE **(obavezni predmet, IX semestar, fond 2+2+0, 8 ECTS)**

Cilj kolegija je pobliže upoznati studente sa lingvističkim teorijama 20. i 21. stoljeća, osnovnim idejama ovog perioda i glavnim predstavnicima raznih lingvističkih pravaca. Studenti će se prvo ukratko upoznati sa početcima lingvističke misli i prvim gramatičkim istraživanjima. Europski strukturalizam s osvrtom na mladogramatičarstvo; američki strukturalizam; generativna gramatika (kratak pregled od rane teorije do minimalističkog programa); generativna i interpretativna semantika; funkcionalna sintaksa; interdisciplinarne grane lingvistike s naglaskom na sociolingvistici i pragmalingvistici; tekstna lingvistika; kognitivna lingvistika.

Literatura:

1. Glovacki-Bernardi, Z. i dr. (2001). Uvod u lingvistiku. Zagreb
2. Mihaljević, M. (1998). Generativna sintaksa i semantika. Zagreb
3. Bugarski, R. (1975). Lingvistika o čoveku, Beograd
4. Hjelmslev, L. (1980). Prolegomena teoriji jezika, Zagreb
5. Martinet, A. (1982). Osnove opće lingvistike, Zagreb
6. Saussure, Ferdinand de (2000). Tečaj opće lingvistike. Zagreb
7. Rifat, Mehmet (1990), Dilbilim ve Göstergebilim Çağdaş Kuramları, İstanbul

4. METODOLOGIJA I TEHNIKA NAUČNOG RADA

(obavezni predmet, IX semestar, fond 2+2+0, 6 ECTS)

Cilj kolegija je upoznati studente sa teorijsko-metodološkim osnovama naučnosaznajnog procesa; odnosom teorije istraživanja; osnovnim pojmovima metodologije i njenim sastavnim dijelovima. Pružiti uvid u karakteristike općih i posebnih naučnih metoda i naučnih postupaka u humanističkim naukama. Nakon teorijskog uvoda u kolegij studenti će moći pratiti proces projektiranja naučno-istraživačkog rada (projekt istraživanja kao naučni i kao operativni dokument: osnovni momenti i dijelovi naučne zamisli: formulacija problema: definiranje predmeta istraživanja: hipotetički okvir istraživanja: ciljevi istraživanja: način istraživanja), kao i tehnike i instrumente prikupljanja podataka. Studenti će u toku nastave imati obavezu izlaganja praktičnog rada. Izlaganje praktičnog rada sastojat će se od izrade radne bibliografije korištenjem kako uobičajenog metoda uz upotrebu bibliotečkih fiša i pregledno obrazložene bibliografije iz oblasti koju kandidat namjerava da obradi u svom magistarskom

radu; tako i od liste referenci do kojih je kandidat došao pretraživanjem po Internetu ili nekom drugom savremenom informatičkom sredstvu.

Literatura:

1. Dobrov G. M., *Nauka o naukama: Uvod u opšte poznavanje naučnih djelatnosti*, Beograd, 1968.
2. Filipović, Muhamed, *Metodologija znanosti i znanstvenog rada*, "Svjetlost", Sarajevo, 2004.
3. Gibaldi, Joseph – Walter S. Archert, *MLA Handbook for Writers of Research Papers*, 3rd edition, MLA, New York, 1988.
4. Gilli. G. A., *Kako se istražuje: Vodič u društvenim istraživanjima*, Školska knjiga, Zagreb, 1974.
5. Hacker, Diana, *The Bedford Book for Writers*, Bedford Books of St. Martin's Press, Boston, 1988.
6. Kuvačić, Ivan, *Rasprave o metodi - Problemi pristupa društvenim znanostima*, Naprijed, Zagreb, 1988.
7. Milić, V., *Sociološki metod*, Nolit, Beograd, 1978.
8. Pečujlić, M., *Metodologija društvenih nauka*, Beograd.
9. Silobrčić, Vlatko, *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*, Četvrto dopunjeno izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 1998
10. Spatt, Brenda, *Writing from Sources*, 3rd edition, St. Martin's Press, Boston, 1991.
11. Šamić, M., *Kako nastaje naučno djelo*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1967.
12. Šešić, B., *Osnovi metodologije društvenih nauka*, Naučna knjiga, Beograd
13. Šešić, Bogdan, *Opšta metodologija*, Treće popravljeno i dopunjeno izdanje, Naučna knjiga, Beograd, 1969.
14. Termiz, Dževad, *Metodologija društvenih nauka*, "Šahinpašić", Sarajevo, 2003.
15. Vujević, Miroslav, *Uvod u znanstveni rad u području društvenih znanosti*, Školska knjiga, Zagreb, 2000.

5. HISTORIJA TURSKOG JEZIKA

(obavezni predmet, X semestar, fond 2+2+0, 8 ECTS)

Cilj kolegija je da se prošire stečena znanja o historijskom razvoju turskog jezika s posebnim osvrtom na stare i savremena komparativne turske dijalekte. U okviru ovog kolegija predviđeno je čitanje i analiziranje tekstova počevši od Orhunskih epitafa, prvih pisanih spomenika turskog jezika, pa do tekstova modernog turskog jezika. Značajan segment kolegija će predstavljati i jezična komparacija pojedinačnih tekstova nastalih u različitim historijskim razdobljima. Studenti će na osnovu stečenih znanja biti osposobljeni da donose kritičke zaključke o mjesto i značaju turskog jezika među svjetskim jezicima, ali i savremenog turskog jezika među jezicima ostalih turkijskih i turkofonih naroda.

Literatura:

1. Şahin, M. 2006; Türk Tarihi ve Kültürü, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık,

- 2.Ögel, B. 1962; Türk Kültür Tarihi, Ankara
- 3.Togan, Z. V.1970; Umumi Türk Tarihine Giriş, İstanbulAnkara
- 4.Caferoğlu, Ahmet, Türk Dili Tarihi, İstanbul 1972.
- 5.Róna-Tas, A., An Introduction to Turkology, Studia Uralo-Altaica 33, Szeged 1991.
- 6.Johanson, Lars, Éva Ágnes Csató, The Turkic Languages, London and New York 1998
- 7.Barutcu-Özönder, “Türk Dilinin Yapısı ve Tarihî Dönemleri”, Türkbilig, Türkoloji Araştırmaları, 2002/3, s.203-210.